

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ ПАРКИ ТЕХНОЛОҒӢ

(Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2010)

Қонуни мазкур асосҳои ташкилию ҳуқуқии фаъолияти Парки технологиро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба танзим дароварда, вазифа ва самтҳои асосии фаъолияти онро муайян менамояд ва барои дар истеҳсолот қорӣ намудани натиҷаи таҳқиқоти илмӣ, технологӣ ва инноватсионӣ нигаронида шудааст.

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- **барнома ва лоиҳаи инноватсионӣ** - маҳсули нерӯи зеҳнии шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки дорои ғояҳои нав буда, бо мақсади татбиқу рушди илм ва қорӣ намудани технологияи муосир таҳия мегарданд;

- **парки технологӣ** - шахси ҳуқуқӣ ё консорсиум, ки ба маҷмӯи ягонаи моддию техникаӣ ҳуқуқи соҳибмулкӣ дорад ва фаъолияти асосии он пешниҳод ва иҷрои қорҳо ва хизматрасонӣ буда, барои амалӣ намудани лоиҳаҳои инноватсионӣ ва инвеститсионӣ заруранд;

- **бизнес-инкубатор** - шахси ҳуқуқӣ, ки барои дастгирии субъектҳои хурди соҳибқорӣ дар марҳилаи ташаққули рушди онҳо бо роҳи пешниҳод намудани биноҳои истеҳсолӣ, таҷҳизот, хизматрасонии ташкилӣ, ҳуқуқӣ, молиявӣ, машваратӣ ва иттилоотӣ ташкил карда мешавад;

- **инфрасохтори Парки технологӣ** - маҷмӯи биноҳои идоравӣ, иншооти истеҳсолӣ, муҳандисӣ, нақлиётӣ, коммуникатсионӣ ва иҷтимоии дар ҳудуди Парк қойгирбуда, ки аз он шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ истифода менамоянд;

- **субъекти Парки технологӣ** - шахси ҳуқуқӣ ва соҳибқори инфиродӣ, ки бо тартиби муқарраршуда ба феҳристи субъектҳои Парки технологӣ дохил карда шудааст ва дар ҳудуди Парки технологӣ фаъолияти инноватсионӣ-технологиро ба амал мебарорад (Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2010);

- **феҳристи блокҳои муомилот (блокчейн)** - пайдарпайии блокҳо бо маълумот оид ба амалиёте, ки дар низоми иттилоотии ғайримарказии тақсимшуда бо истифода аз усулҳои криптографии ҳифзи иттилоот дар асоси алгоритмҳои ба низоми мазкур воридшуда сохта шудаанд;

- **тамғаи рақамӣ (токен)** - сабт дар феҳристи блокҳои муомилот ва ё низоми дигари иттилоотии тақсимшуда, ки барои тасдиқи ҳуқуқи соҳиби тамғаи рақамӣ (токен) ба объектҳои ҳуқуқи маданӣ ва (ё) ҳамчун дороии рақамӣ истифода мешавад (Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2010);

- **натиҷаи ниҳони таҳқиқоти илмӣ** - натиҷаи таҳқиқоти илмие, ки онро дар истеҳсолот қорӣ намудан имконпазир аст.

Моддаи 2. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Парки технологӣ

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Парки технологӣ ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъэрии ҳуқуқии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад (Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2010).

Моддаи 3. Таъсис ва фаъолияти Парки технологӣ

1. Парки технологӣ (минбаъд - **Парк**) шахси ҳуқуқии ғайритиҷоратӣ (ба истиснои парки технологияи маҳсулоти барномавӣ ва технологияҳои иттилоотӣ (IT Park))" (минбаъд - **парки технологияи маҳсулоти барномавӣ ва технологияҳои иттилоотӣ**) буда, ҳамчун муассиса дар ҳудуди маҳсус таъсис дода мешавад, ки бо мақсади рушди илм ва истифодаи самараноки технологияи аълосифат барои қонеъ гардонидани талаботи истеҳсолот дар

истифодаи технологияҳои навтарин ва татбиқи лоиҳаҳои инноватсионӣ ва инвестиционӣ фаъолият менамояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2010*).

2. Дар ҳудуди Парк ташкилотҳои илмию таҳқиқотӣ, бюроҳои лоиҳакашию конструкторӣ, биноҳои истехсолӣ, муассисаҳои таълимӣ, ҳамчунин биноҳои хизматрасонӣ фаъолият менамоянд, ки онҳо ба мақсади истифода аз технологияи аълосифат ва амалӣ гардонидани барнома ва лоиҳаҳои инноватсионӣ муттаҳид карда мешаванд.

3. Парк метавонад аз ҷониби шахсони воқеию ҳуқуқӣ, як ё якчанд муассисаҳои таълимӣ, илмию таҳқиқотӣ, ташкилотҳои саноатии давлатӣ ва ғайридавлатӣ таъсис дода шуда, барои амалӣ намудани мақсадҳои худ ҳамкориро байни онҳо ба роҳ монад.

4. Парки технологияи маҳсулоти барномавӣ ва технологияҳои иттилоотӣ ҳамчун шахси ҳуқуқии тичоратӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис ёфта, бо мақсади рушди технологияҳои иттилоотӣ, мусоидат ба ташаккули низоми иқтисоди рақамӣ ва ҷалби шарикони рушд бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амал мекунад. Субъекти Парк, ки дар парки технологияи маҳсулоти барномавӣ ва технологияҳои иттилоотӣ ба қайд гирифта шудааст, фаъолияти худро тибқи тартиби муқарраргардида дар ҳудуди парки технологияи маҳсулоти барномавӣ ва технологияҳои иттилоотӣ ба амал мебарорад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2010*).

5. Парк дар доираи Оинномаи худ, ки дар он вазъи ҳуқуқии Парк муайян гардидааст, бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият менамояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2010*).

Моддаи 4. Шаклҳои Парк

1. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон Парк дар шаклҳои зерин таъсис дода мешавад:

- Парки технологияи маҳсулоти барномавӣ ва технологияҳои иттилоотӣ (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2010*);

- Парки инноватсионӣ технологӣ;

- Парки илмӣ (ё Парки таҳқиқотӣ);

- Технополис;

- Инкубатори технологӣ (Бизнес-инкубатор).

2. Парки технологияи маҳсулоти барномавӣ ва технологияҳои иттилоотӣ яке аз намудҳои парк мебошад, ки дар ҳудуди он таҳияи технологияҳои иттилоотӣ коммуникатсионӣ, истехсоли маҳсулоти барномавӣ ва намудҳои дигари фаъолият, ки дар самти технологияҳои иттилоотӣ ба истехсоли маҳсулот ва пешниҳоди хизматрасониҳои бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон манънабуда машғуланд, анҷом дода мешавад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2010*).

3. Низомномаи парки технологияи маҳсулоти барномавӣ ва технологияҳои иттилоотӣ бо дар назар доштани хусусияти фаъолияти он аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

4. Дар парки технологияи маҳсулоти барномавӣ ва технологияҳои иттилоотӣ шароитҳо барои ҷорӣ намудани технологияи феҳристи блокҳои муомилот (блокчейн) ва низоми дигаре, ки ба принципҳои тақсимшуда, ғайримарказонидашуда ва бехатарии амалиётҳои бо истифодаи онҳо анҷомдодашаванда асос ёфтаанд, ба истиснои фаъолияти истихроҷ (майнинг)-и тамғаи рақамӣ (токен), фароҳам оварда мешаванд.

5. Низомномаи парки технологияи маҳсулоти барномавӣ ва технологияҳои иттилоотӣ метавонад ҳуқуқи шахсони ҳуқуқӣ ва воқеии хориҷӣ (ғайррезидент)-ро барои ба даст овардан, соҳиб шудан, ихтиёрдорӣ намудан ва анҷом додани дигар амалиёти дахлдор бо тамғаи рақамӣ (токен) пешбинӣ намояд.

6. Амали қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи танзими асъор ва назорати асъор, бозори қоғазҳои қиматнок, талабот оид ба иҷозатномадиҳии фаъолияти касбӣ ва биржавии қоғазҳои қиматнок ва фаъолияти дигар, баҳисобгирии муҳосибӣ, талабот оид ба гирифтани иҷозати махсус (иҷозатнома) барои анҷом додани фаъолият оид ба ҳифзи техникӣ ва ё криптографияи маълумот ё дигар ҳуҷҷати иҷозатдиҳӣ оид ба ҳифзи маълумот,

тасдиқи мутобикат, гузаштани экспертизаи давлатии таҷҳизоти техникӣ ва криптографии хифзи маълумот, истифодаи шабакаҳои иттилоотӣ, низом ва захираҳои қисмати миллии шабакаи компютери чаҳони Интернет, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир карда шудаанд, бақайдгирии онҳо, инчунин меъёрҳои қонунгузори маданӣ нисбат ба субъектҳои парки технологияи маҳсулоти барномавӣ ва технологияҳои иттилоотӣ бо дар назар доштани истисноҳои ҳатмӣ ва махсусияти истифодабарии феҳристи блокҳои муомилот (блокчейн) ва низоми дигари тақсмоти иттилоот бармеоянд ва дар Низомномаи парки технологияи маҳсулоти барномавӣ ва технологияҳои иттилоотӣ пешбинӣ карда шудаанд, амалӣ мегардад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2010*)

7. Парки инноватсионӣ технологияе яке аз намудҳои Парк буда, барои дар истеҳсолот ҷорӣ намудани технологияи аълосифат ва рушди муассисаҳои истеҳсолии инноватсионии хурд ва миёна хидмат менамояд.

8. Парки илмӣ (ё Парки таҳқиқотӣ) яке аз намудҳои Парк мебошад, ки илмро бо истеҳсолот якҷоя намуда, метавонад бо як ё якчанд муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, илмию таҳқиқотӣ ё дар алоҳидагӣ барои рушди истеҳсолот фаъолият намояд. Дар муқоиса бо дигар намудҳои Парк, ба он бо мақсади гузаронидани таҳқиқотҳои зиёди илмталаб кадрҳои баландхатмос ҷалб карда мешаванд.

9. Технополис - ҳудуде мебошад, ки дар он муассисаҳои инноватсионии хурд ва миёнаи ташкилотҳои истеҳсолӣ, муассисаҳои илмию истеҳсолӣ, таҳсилоти олии касбӣ, илмию таҳқиқотӣ ва ё дар алоҳидагӣ таъсис ёфта, фаъолият менамоянд.

10. Инкубатори технологӣ (бизнес-инкубатор) муассисаест, ки аз тарафи давлат барои рушди тичорати хурду миёна маблағгузори гардида, барои ба истеҳсолот ҷалб намудани технологияҳои инноватсионӣ нигаронида шудааст (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2010*).

Моддаи 5. Мақсадҳои таъсиси Парк

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон Парк бо мақсадҳои зерин таъсис дода мешавад:

- рушди имкониятҳои илмию техникӣ ва технологияи инноватсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- татбиқи барнома ва лоиҳаҳои инноватсионӣ;

- ташкил ва татбиқи барномаҳои инноватсионии давлатӣ ва ғайридавлатӣ;

- мусоидат ба инкишофи технологияҳои муосири илмталаб;

- таҳкими заминаи моддию техникӣ ва молиявӣ муассисаҳои таълимӣ, илмию таҳқиқотӣ, истеҳсолӣ ва дарёфти сармои дохилию хориҷӣ барои рушди илм ва технология;

- муттаҳид сохтани нерӯи зехнӣ барои пешбурди таҳқиқоти илмӣ ва ҷорӣ намудани технологияи аълосифати муосир дар истеҳсолот;

- ҷалби донишҷӯён, аспирантҳо, магистрҳо, ҳайати профессорону омӯзгорон ва муҳаққиқони илмию таҳқиқотӣ барои ҳамгирии илм ва истеҳсолот;

- рушди корхонаҳо, муассисаҳо ва дигар ташкилотҳои хурду миёна;

- ташкили ҷойҳои нави корӣ;

- дар истеҳсолот ҷорӣ намудани дастовардҳои илмӣ, технологӣ ва инноватсионӣ;

- ҳамкориҳои муассисаҳои илмӣ ва бизнеси инноватсионӣ.

Моддаи 6. Вазифаҳои асосии Парк

Вазифаҳои асосии Парк аз инҳо иборат мебошад:

- ҷорӣ намудани натиҷаҳои ниҳонии таҳқиқоти илмӣ ба истеҳсолот;

- ҳавасмандгардонии қобилияти зехнӣ баҳри таҳия ва ҷорӣ намудани технологияи аълосифат дар истеҳсолот;

- омӯзиш ва истифодаи технологияи аълосифате, ки аз хориҷи кишвар ворид мешавад;

- такмили ихтисоси муҳаққиқон ва дигар кормандони илмиву таълимӣ, ки ба фаъолияти инноватсионӣ машғул мешаванд;

- рушди ҳамкориҳои байналмилалӣ дар соҳаи инноватсионӣ.

Моддаи 7. Самтҳои асосии фаъолияти Парк

Парк дар самтҳои зерин фаъолият менамояд:

- чорӣ намудани технологияи аълосифат вобаста ба талаботи бозор;
- таҳия ва татбиқи лоиҳаҳои инноватсионие, ки барои ҳамгирии илмҳои амалӣ ва истеҳсолот мусоидат менамоянд;
- фароҳам овардани шароит барои таҳия намудани маҳзани маълумот чиҳати пешбурди фаъолияти инноватсионӣ ва хизматрасонӣ ба шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ;
- омӯзиши технологияҳои муосири илмталаби хориҷӣ ва истифодаи онҳо дар истеҳсолот;
- андешидани тадбирҳо чиҳати омӯзиши таҷрибаи пешқадами лоиҳаҳои инноватсионии хориҷӣ ба хоҳири ҷалби технологияи нав ба истеҳсолот;
- фароҳам овардани шароит барои рушди инфрасохтори Парк ва татбиқи лоиҳаҳои инвеститсионии давлатӣ ва ғайридавлатӣ;
- бо сифати баланд анҷом додани таҷриба, ташҳис ва дигар корҳои илмию технологӣ ва дар сатҳи баланди касбӣ таъмини татбиқи онҳо;
- фароҳам овардани шароити мусоид барои рушди муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, илмию таҳқиқотӣ, истеҳсолӣ ва афзун гардонидани бучети онҳо;
- фароҳам овардани шароит барои рушди соҳибкории хурду миёна;
- истеҳсоли маҳсулоти рақобатпазир;
- тайёр намудани мутахассисон дар дохил ва хориҷи кишвар барои фаъолияти инноватсионӣ ва татбиқи барномаҳои инноватсионӣ технологӣ;
- таълими мақсадноки мутахассисон барои татбиқи барнома оид ба лоиҳаҳои инноватсионӣ.

Моддаи 8. Бақайдгирии давлатии Парк

1. Парк бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайди давлатӣ гирифта мешавад.
2. Парк аз лаҳзаи бақайдгирии давлатӣ шахси ҳуқуқӣ эътироф карда мешавад.
3. Парк бе маҳдуд намудани мӯҳлати фаъолияти он таъсис дода мешавад, агар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигаре муқаррар накарда бошад.

Моддаи 9. Азнавташкилдихӣ ва барҳамдиҳии Парк

Азнавташкилдихӣ ва барҳамдиҳии Парк тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

Моддаи 10. Назорати фаъолияти Парк

1. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон назорати фаъолияти Паркро мақоми ваколатдори давлатӣ, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад, амалӣ менамояд.
2. Мақоми ваколатдори давлатӣ дар доираи салоҳияти худ чиҳати масъалаҳои назорати фаъолияти Парк қарор қабул менамояд ва оид ба фаъолияти онҳо тавсияҳои методӣ пешниҳод мекунад.

Моддаи 11. Анҷом додани ташҳис

1. Парк бо тартиби ихтиёрӣ дар доираи салоҳияти худ вобаста ба мувофиқати соҳаи илмию истеҳсолӣ ба технологияи инноватсионӣ ташҳиси барнома ва лоиҳаҳои инноватсиониро анҷом медиҳад.
2. Тартиби аз ҷониби Парк анҷом додани ташҳиси барнома ва лоиҳаҳои инноватсиониро мақоми ваколатдори давлатӣ муайян менамояд.

Моддаи 12. Ҳамкории Парк бо дигар иштирокчиёни соҳаи илм ва технологияи инноватсионӣ

1. Парк бо шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки таҳқиқоти илмӣ, истеҳсолӣ ва инноватсионӣ меғузaronанд, ҳамкориро ба роҳ мемонад ё таҳқиқот ва ё лоиҳаи илмӣ онҳоро амалӣ мегардонад.
2. Парк бо шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ бо мақсади татбиқи барномаю лоиҳаҳои инноватсионӣ шартнома менамояд.

Моддаи 13. Ҳамкории байналмилалӣ

1. Парк бо ташкилотҳои байналмилалӣ илмӣ, инноватсионӣ ва технологӣ ҳамкорӣ намуда, метавонад дар татбиқи барнома ва лоиҳаҳои инноватсионии давлатҳои хориҷӣ иштирок намояд.

2. Ҷалби сармоягузори хориҷӣ ба фаъолияти Парк мувофиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад.

3. Парк тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ҷалби сармоягузори хориҷӣ, дарёфти грантҳо, лоиҳаҳои инноватсионӣ ба институтҳои молиявӣ байналмилалӣ доир ба амалигардонии фаъолияти истеҳсолӣ ва ворид кардани технологияи аълосифат лоиҳаҳо пешниҳод менамояд.

Моддаи 14. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон

ш. Душанбе,

21 июли соли 2010 № 629

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оид ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Парки технологӣ"

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистонро "Дар бораи Парки технологӣ" баррасӣ намуда, қарор мекунад:

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Парки технологӣ" ҷонибдорӣ карда шавад.

Раиси

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон М. Убайдуллоев

ш. Душанбе,

8 июли соли 2010 № 59